

Valhall

Tekst/illustrasjoner:

Anne Schjelderup/Clipart.com

Filosofiske spørsmål:

Anne Schjelderup og Øyvind Olsholt

Sist oppdatert: 15. november 2003

Gudene trenger modige vikinger som kan slåss med dem mot de fæle jotnene ved Ragnarok — verdens undergang. Derfor har de bestemt at de modigste og tapreste vikingene skal få komme til Valhall og forberede seg til å kjempe ved gudenes side mot jotnene i den siste store striden ved Ragnarok.

Odin er bekymret for Ragnarok

Gudene er mektige i Åsgard. De holder jotnene unna slik at guder og folk kan leve i fred for deres ødeleggelser. Men Odin er likevel bekymret. Hva vil skje den dagen jotnene blir flere og sterkere enn gudene?

Det har blitt spådd at alle ødeleggende krefter en dag vil gå sammen i en krig mot gudene. Alle venter på denne krigen — de kaller den *Ragnarok*, det store slaget. I følge norrøn mytologi vil verden gå under ved Ragnarok, og en ny verden vil oppstå.

Men hva vil skje om ikke gudene er sterke nok til å forsvare menneskene og seg selv? Odin er bekymret. Han trenger hjelp fra menneskene. Men menneskene er redde og svake. De kan ikke slåss mot jotnene ved Ragnarok.

Heimdalls sønner

Odin sender guden *Heimdall* ned på jorden. Heimdall var, som vi husker, den som vokter over regnbuebroen *Bifrost* som gikk mellom Midgard og Åsgard. Heimdall trengte mindre søvn enn en fugl, kunne se 50 mil avgårde og kunne høre gresset gro på engene og ullen vokse på sauene. Heimdall hadde også et horn, *Gjallarhorn*, som kunne høres både i menneskenes og gudenes verden og også i underverdenen. Dette hornet ville han bruke for å varsle Ragnarok — jordens undergang.

Heimdall får nå barn med menneskene — sterke og modige menneskebarn. Snart finnes det en hel slekt med sterke og modige menn: *vikinger*. De modigste av disse vil gudene ha til Åsgard slik at mange gode krigere er klare til å kjempe på gudenes side ved Ragnarok.

Valhall

I Åsgard har gudene reist en stor og mektig borg, og midt i denne borgen ligger de frodige *Idavollene*. Her har gudene bygget store, fantastiske haller, og den aller flotteste av disse er Valhall — gudenes festhall hvor de har sine gilder. Det er hit *valkyriene* kommer med *einherjene*, vikingene som har falt i krig.

I det kjempemessige Valhall er det Odin som hersker — og kjempemessig må Valhall være om det skal være plass til alle vikingene som dør i krig. For vikingene kriger mye! Det sies at Valhall har 640 dører, og at hver dør er så bred at 960 einherjer kan gå side om side gjennom den! (Hvor mange einherjer kan da gå inn eller ut av Valhall samtidig?)

Livet i Valhall

For en einherje begynner dagen med slåssing, for det er det de liker aller best. Slik blir de bedre og bedre krigere, og de blir godt forberedt til Ragnarok. Når de omsider er lei av å slåss, blir alle de som døde i kampen levende igjen, og så går de inn i Valhall for å spise, drikke og feste.

På taket til Valhall går geiten *Lærand* og hjorten *Eiktryme*. De spiser av grenene på det store treet *Yggdrasil*. Fra melken deres lager kokken *Andrimmer* mjød. Kokken har også en gris som het *Særrime*. Den er slik at den kan spises igjen og igjen! Med en gang den er ferdigspist, blir den hel igjen, og kan tilberedes på nytt. Slik er det i de norrøne gudenes rike!

Fil osofiske spørsmål

- 1. Tror du at det vil komme en jordens undergang? Tror du jordens undergang har skjedd tidligere? Eller tror du jorden all tid har vært slik som den er idag? Er det noe som vil være det samme etter jordens undergang: fjellene? skyene? himmel en, havene?*
- 2. Heimdall kunne høre gresset gro. Men tror du gresset gir fra seg noen lyd når det vokser? Gir du fra deg noen lyd når du vokser? Kan du høre deg selv gro? Er det noe annet som gror som du kan høre? Hvis ikke, betyr dette at alt som du kan høre ikke gror?*
- 3. Bare de modigste vikingene fikk komme til gudene når de døde. Det hjalp ikke om de var både snille og greie, om de ikke var modige. Hva synes du er viktigst for et menneske: å være modig og sterk eller å være snill og grei? Går det an å være begge deler på én gang?*
- 4. Vikingene viste sin styrke og sitt mot ved å slåss. Men går det an å vise styrke og mot på andre måter enn å slåss med kroppen? Går det f.eks. an å slåss med ord:

• Sett at du er sint på en gutt og har vel dig lyst til å slå ham. Men i stedet for å slå eller sparke, bestemmer du deg for å «slå» ham med ord. Hva vil le du sagt da?*
- 5. I gudenes rike er ting mulig som her på jorden ikke er mulig: de døde blir levende igjen og grisen Særrime kan spises om og om igjen. Skulle du ønske at menneskene og dyrene aldri døde? Hvordan vil le verden blitt om mennesker og dyr aldri døde?*